

mountainbook

BESKIDY

40
NAJPIĘKNIEJSZYCH
SZLAKÓW
NA WEEKEND

Bezdroża

ERGO
HESTIA

Tekst: Natalia Figiel, Jan Czerwiński, Paweł Klimek

Opracowanie i aktualizacja: Magdalena Dziama

Redaktor prowadzący: Łukasz Karolewski

Redakcja: Anna Młynowska

Skład: Katarzyna Radkowiak

Projekt graficzny: Sabina Suchy

Opracowanie map i profilów tras: Jan Leja

Opracowanie map okładkowych: Krzysztof Trojan

Źródło danych kartograficznych: OSM (www.openstreetmap.org)

Zdjęcia: shutterstock.com, stock.adobe.com

Zdjęcie na okładce: materiały graficzne zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bebsm1>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzje.

Wydanie I

ISBN: 978-83-283-9284-7

Copyright © Helion S.A., 2022

Kup książkę

Poleć książkę

Oceń książkę

Księgarnia internetowa

Lubie to!
Nasza społeczność

Spis treści

O BESKIDACH	7
Nazwa	7
Położenie	11
Budowa geologiczna	11
Klimat	15
Flora i fauna	15
TURYSTYKA W BESKIDACH	12
Przygotowanie do wycieczki	12
Wędrowanie po Beskidach	13
Szlaki piesze w Beskidach	15
Pogoda	17
Zagrożenia	18
UBIÓR I EKWIPUNEK	22
Buty i skarpety	22
Odzież	22
Plecak	24
Apteczka	25
Oświetlenie	26
Mapa, kompas i GPS	26
Mogą być pomocne	27
Żywność i napoje	28
ODPOWIEDZIALNA TURYSTYKA GÓRSKA	29

BESKID ŚLĄSKI	31
▲1 Grzbietem granicznym	38
▲2 Od schroniska do schroniska	46
▲3 Na najwyższy śląski szczyt	54
▲4 U źródeł Wisły	64
BESKID ŻYWIECKI	71
▲5 Co można znaleźć w Worku Raczańskim?	78
▲6 Trasa schronisk	86
▲7 Na Górę Pięciu Kopców i jeszcze dalej	94
▲8 Na audyencji u Królowej Beskidów	100
BESKID MAŁY	109
▲9 Dla kolekcjonerów korony Beskidów	114
▲10 Wycieczka geologiczna	122
BESKID MAKOWSKI	129
▲11 W zebrzydowskiej Jerozolimie	134
▲12 W poprzek przez Beskid Makowski	142
▲13 Spacer do gwiazd	150
BESKID WYSPOWY	157
▲14 Z wizytą w domku na kurzej stopce	162
▲15 Dwie wyspy	170
▲16 Na najwyższej wyspie	178
GORCE	185
▲17 Do serca Gorców	190
▲18 Od Tetmajerów do ks. Tischnera	198
▲19 Wokół doliny Kamienicy	206
▲20 Spacer z historią i przyrodą	216
▲21 Pasma Lubania	222

PIENINY I MAGURA SPISKA	229
▲22 Na krańcach spiskiej krainy	236
▲23 Najpiękniejsza spiska panorama	244
▲24 Na najbardziej znane szczyty Pienin	250
▲25 Małe Pieniny w jeden dzień	260
BESKID SADECKI	267
▲26 Z krainy kwitnącej jabłoni	274
▲27 Widoki z Radziejowej	282
▲28 Jedną stopą w Lubowskiej Wierchowinie	290
▲29 Od źródła do źródła	298
▲30 Leluchowski koniec świata	306
BESKID NISKI	311
▲31 Najwyżej w Niskim	320
▲32 Przez dolinę Zawoi	328
▲33 Od Jana do Piotrusia	334
BIESZCZADY	343
▲34 Bieszczadzkie jeziora	352
▲35 Z widokiem na Słowację	360
▲36 Połonina Wetlińska	368
▲37 Połonina Caryńska	376
▲38 Na Kremenarosa i Rawki	384
▲39 Przez Bukowe Berdo	392
▲40 Rozsypaniec, Halicz i Tarnica	398

Indeks .....

Ikony stosowane na mapach .....

Miejsca na pieczętki .....

O Beskidach

NAZWA

Pochodzenie ludowego toponimu „Beskid” (oraz wielu form pokrewnych) do dzisiaj jest przedmiotem sporów wśród lingwistów i historyków języka. Przypisuje mu się m.in. etymologię tracką, germańską i albańską. Z prowadzonych przed II wojną światową terenowych badań nad gwarami ludowymi wiemy, że słowo to rozpowszechnione było na terenie Łemkowszczyzny i Bojkowszczyzny. Notowano je najczęściej we wsiach położonych blisko głównego grzbietu karpackiego, przy czym mogło ono mieć bardzo różne znaczenia – określano nim m.in. graniczne góry, odcinki grzbietu wododziałowego lub porastające jego stoki lasy. Używane było także w formie apelatywnej. W XIX i XX w. rozumiany zupełnie inaczej „Beskid” przeniknął do literatury geograficznej – Beskidami nazwano wiele grup górskich, leżących zresztą w większości przypadków poza rejonem pierwotnego występowania tego określenia. Należy zatem mieć świadomość, że nazwy takie jak Beskid Śląski, Beskidy Wschodnie czy Beskid Niski nie mają z nim nic wspólnego.

POŁOŻENIE

Beskidami określa się szereg grup górskich wchodzących w skład zbudowanych z tzw. fliszu karpackiego Karpat Zewnętrznych. Między Bramą Morawską na zachodzie (na terytorium Czech) a Przełęczą Tylicką na wschodzie rozciągają się Beskidy Zachodnie. Dalej na wschód, po Przełęcz Łupkowską, leżą Beskidy Środkowe – po polskiej stronie zwane

Beskidem Niskim. Stanowi on najdalej wysunięte na wschód pasmo Zewnętrznych Karpat Zachodnich. Sąsiadujące z nim przez Przełęcz Łupkowską Beszczady Zachodnie zalicza się już do Zewnętrznych Karpat Wschodnich. Beszczady Zachodnie i położone na wschód od nich (za Przełęczą Użocką) masywy Karpat ukraińskich: Beszczady Wschodnie, Gorgany, Beskidy Pokucko-Bukowińskie oraz wszystkie pasma połonińskie określa się czasem mianem Beskidów Wschodnich.

W niniejszym przewodniku przez Beskidy rozumiemy polską część opisanego pasa fliszowego – zaliczają się do niego następujące grupy górskie: Beskid Śląski, Beskid Żywiecki, Beskid Mały, Beskid Makowski, Beskid Wyspowy, Gorce, Beskid Sądecki (łącznie z niewielkim skrawkiem Gór Czerchowskich), Beskid Niski oraz Beszczady Zachodnie. W skład Beskidów nie wchodzi natomiast uwzględnione w przewodniku Pieniny, będące najwyższym i najbardziej wyrazistym fragmentem tzw. Pienińskiego Pasa Skałkowego – niezmiernie ciekawej formacji geologicznej (poza Pieninami reprezentowanej w terenie przez rozproszone wapienne wychodne skalne), ciągnącej się bardzo wąskim pasem na odcinku kilkuset kilometrów od okolic Bramy Myjawskiej na Słowacji po północną Rumunię.

BUDOWA GEOLOGICZNA

Jak wspomniano wyżej, Beskidy, podobnie jak całe Karpaty Zewnętrzne, zbudowane są ze skał osadowych, tworzących tzw.

flisz karpacki. Nie jest to jednolita skała, ale formacja skalna o budowie warstwowej, złożona z piaskowców różnych serii, łupków (ilastych, marglistych, mułowców) oraz zlepieńców. Osady te gromadziły się przez ponad 100 mln lat na dnie wielkiego morza – tzw. Oceanu Tetydy i uległy następnie serii wypiętrzeń i przemieszczeń. Do ostatniej fazy wypiętrzeń doszło w trzeciorzędzie. Osady fliszowe występują w postaci nasuniętych na siebie płyt – tzw. płaszczowin, z których dominująca na terenie polskich Beskidów jest zbudowana z odpornych piaskowców płaszczowina magurska. Na północ od niej na powierzchni znajdują

się osady płaszczowin śląskiej i dukielskiej. Ktoś, kto chciałby rozpoznać granice płaszczowin w terenie, powinien wybrać się np. na położoną w Beskidzie Niskim Cergową. Jej słynny stromy północny stok to nic innego jak czoło płaszczowiny dukielskiej nasuniętej na leżącą poniżej płaszczowinę śląską.

Krajobraz Beskidów jest konsekwencją budowy geologicznej – brak tu skalnych ścian i urwisk, większość wierzchołków tworzy kopulaste, zalesione kulminacje, grzbieity są stosunkowo długie i łagodne. Rzeźba ukształtowana została przez procesy denudacyjne (erozja wodna, osuwiska i in.). Osuwiska są zjawiskiem charakterystycznym dla

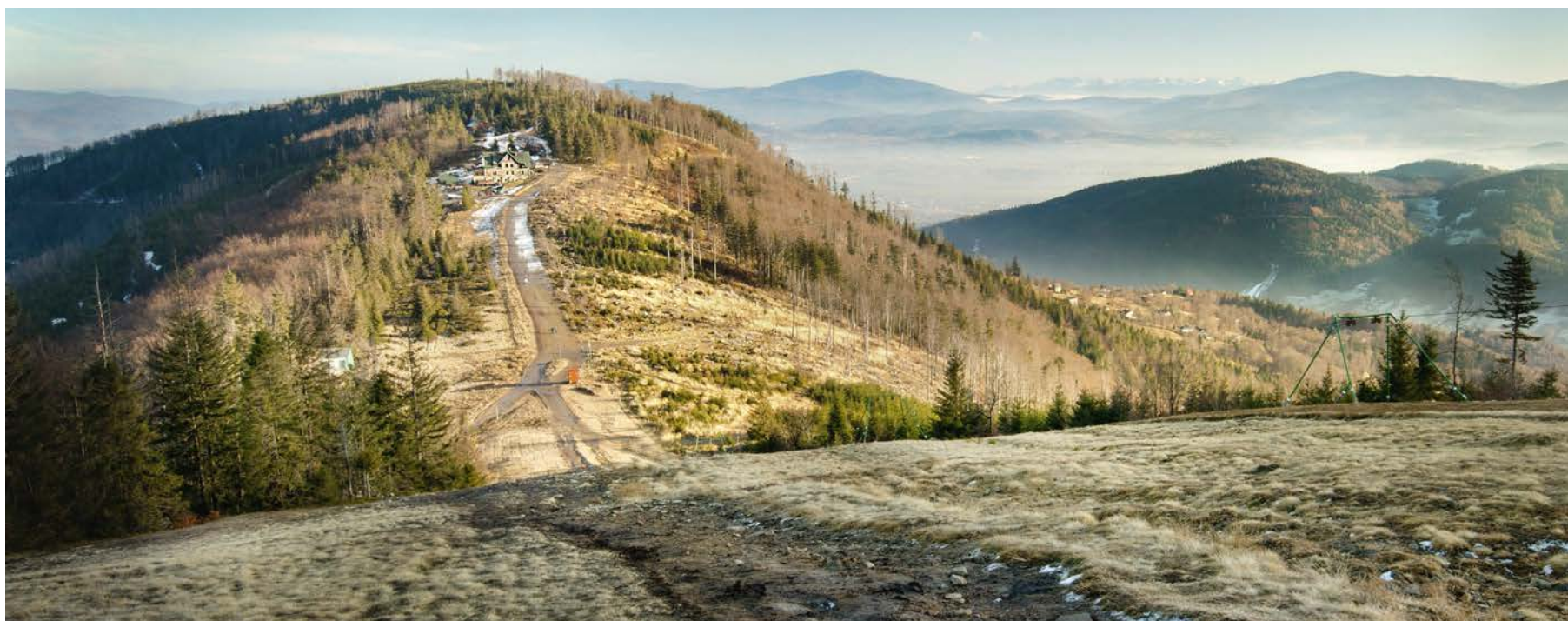
gór fliszowych. Aktywizują się one np. po długotrwałych deszczach. W ich wyniku z dnia na dzień przeobrażony zostaje krajobraz gór – jeśli w wyniku ruchów masowych przegrodzony zostanie potok, może powstać jeziorko lub niewielki wodospad, pomiędzy przesuniętymi płytami fliszu tworzą się jaskinie szczelinowe, osuwiska mogą też poważnie szkodzić ludziom, np. znosząc ze stoków drogi.

Piękne odkrywki fliszu karpackiego można obejrzeć np. w pobliżu Rudawki Rymańskiej w Beskidzie Niskim, gdzie w jarze Wisłoka wykształciły się ponad 30-metrowe ściany łupków menilitowych.

Pasma polskich Beskidów należy zaliczyć do gór niskich i średnich – najwyższe szczyty osiągają typowo 900–1200 m n.p.m., rzadko przekraczają 1300 m n.p.m. (Bieszczady, Gorce, Beskid Żywiecki). Najwyższy szczyt Beskidów Zachodnich to położona w Beskidzie Żywieckim Babia Góra (1725 m n.p.m.).

Zdecydowana większość bogatej sieci wód powierzchniowych należy do zlewiska Morza Bałtyckiego. Do zlewiska Morza Czarnego zalicza się dorzecze Czarnej Orawy, dorzecze Strwiąża w rejonie Ustrzyk Dolnych oraz ułamek powierzchni Beskidu Śląskiego.

► Schronisko na Klimczoku na tle Babiej Góry i Tatr – Beskid Śląski

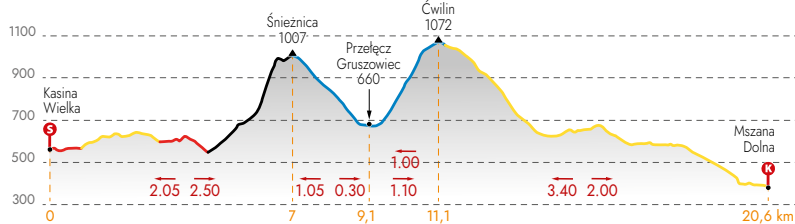

Dwie wyspy

Ze względu na wyspowy charakter gór obfitująca w strome podejścia i zejścia wycieczka jest wymagająca. Po drodze znajdują się liczne miejsca widokowe. Na Śnieżnicy rośnie ładny las bukowy. Z Ćwilina natomiast rozciąga się jedna ze wspanialszych panoram w Beskidzie Wyspowym.

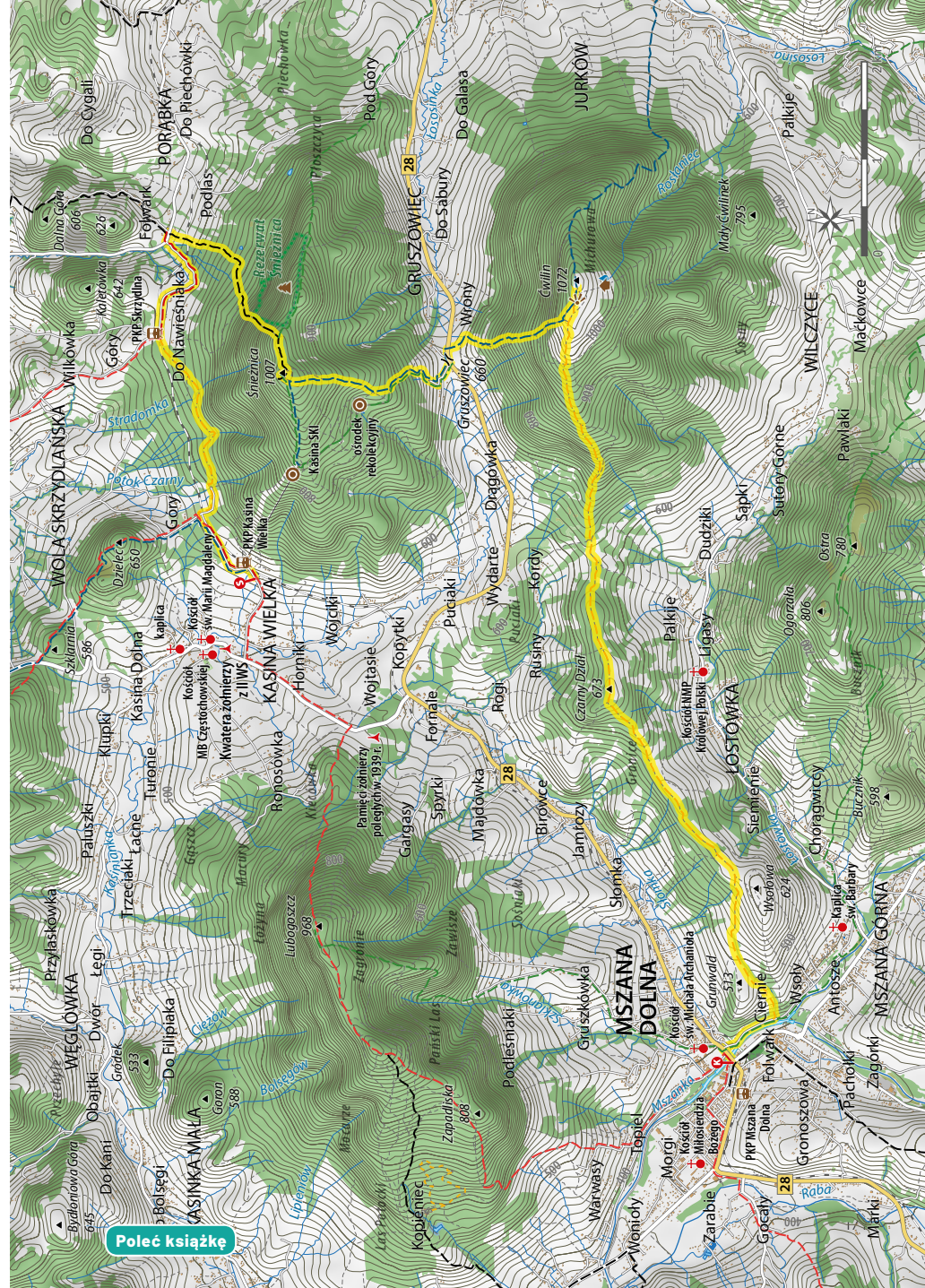
Kasina Wielka • Śnieżnica • przeł. Gruszowiec • Ćwilin • Mszana Dolna

- 1 dzień
- tranzyt
- 20,6 km
- 1122 m/1297 m
- 7.00 h/7.20 h
- trudna

Kup książkę

Poleć książkę

Kasina Wielka

▲ 520 m n.p.m.

00.00 h
07.20 h Wieś letniskowa, doskonały punkt wypadowy w Beskid Wyspowy. W centrum miejscowości wznosi się uroczy drewniany **kościół pw. św. Marii Magdaleny** z końca XVII w. Niestety jest on bardzo zaniedbany. Kawafek od centrum stoi zabytkowa **stacja kolejowa** przy linii transwersalnej. Opodal stacji znajduje się mały **cmentarz wojskowy** z czasów I wojny światowej i węzeł szlaków – czerwony prowadzi stąd dalej na Lubomira (ok. 3 godz.), niebieski – na Ciecień (ok. 2 godz.). Tuż obok mieści się popularna **stacja narciarska**.

► Pociąg retro kursujący do Kasiny Wielkiej

✦ Wycieczkę zaczynamy na parkingu przy ośrodku narciarskim w **Kasynie Wielkiej**. Spod dolnej stacji wyciągu idziemy w lewo czerwonym Małym Szlakiem Beskidzkim i niebieskim szlakiem. Początek trasy jest spokojny, trzeba obejść Śnieżnicę od północy, nie ma dużych podejść. Po 15 min od rozpoczęcia marszu pojawia się szlak żółty, który za chwilę odłącza się i skręca w prawo. Idziemy za jego znakami – jest to krótki szlak łącznikowy. Droga wiedzie w większości lasem, lekko się pnąc, później biegnie dość płasko. Po 50 min trawersowania Śnieżnicy dochodzimy do szlaku czerwonego

ze Szczyrzyca. Skręcamy nim w prawo i idziemy otwartym terenem, z początku wzdłuż linii kolejowej, co jakiś czas mijając zabudowania. Dochodzimy do szlaku czarnego i skręcamy za jego znakami w prawo. Droga zaczyna łagodnie się pięć, podejście staje się coraz bardziej strome. Cała droga na szczyt Śnieżnicy prowadzi przez las wyraźną ścieżką. Przed samym wierzchołkiem z lewej dołącza szlak zielony z Lubomira w Beskidzie Makowskim; po paru minutach znajdujemy się na szczycie **Śnieżnicy** 1007 m n.p.m.

Śnieżnica

▲ 1007 m n.p.m.

02.50 h
05.15 h Jeden ze znaczniejszych szczytów w całym Beskidzie Wyspowym, o charakterystycznym trójwierzchołkowym kształcie. Te trzy kulminacje noszą następujące nazwy (od zachodu): Na Budaszowie, Wierchy i Nad Stombrukiem. Ta ostatnia jest pochodzenia niemieckiego i wiąże się z istniejącym kiedyś poniżej kamieniołomem, z którego pobierano surowiec do budowy linii kolejowej. Dawniej stoki Śnieżnicy były intensywnie wykorzystywanymi terenami wypasowymi, teraz nie ma po tej działalności śladu. Na północ od szczytu rozciąga się ładny las chroniony w **rezerwacie „Śnieżnica”** – jest to typowy przykład charakterystycznej dla Beskidów buczyny dominującej w reglu dolnym. Przetrwiała ona tu w niewiele zmienionym przez gospodarkę leśną stanie, dzięki bardzo stromym i niedostępnym stokom – nachylenie miejscami dochodzi do 40°! Z tej samej przyczyny na północnych stokach Śnieżnicy długo zalega śnieg, co być może dało nazwę

szczytowi. Co ciekawe, jest to jedna z najstarszych nazw szczytu w polskich Beskidach – notowana była już w XIII w. – prawdopodobnie dlatego, że jej trójwierzchołkowy masowy, pokryty płatami śniegu, widoczny był doskonale z królewskiego Wawelu.

✦ Szlak schodzi ze szczytu dość stromą kamienistą ścieżką na południe. U podnóża góry dochodzi do leśnej drogi i spotyka szlak zielony, który przecina wszystkie trzy wierzchołki Śnieżnicy. Rozpoczyna się tu również czarny szlak prowadzący przez niewysokie, ale malownicze kopuły Pieninek Skrzydlańskich, aż do Szczyrzyca (do górnej stacji wyciągu z tego miejsca jest ok. 15 min). Idąc w przeciwnym kierunku, należy uważać na znaki, aby zauważyć skręt szlaku niebieskiego. Droga skręca w lewo i razem ze znakami zielonymi schodzi w stronę niedalekiej już przełęczy. Po wyjściu z lasu otwierają się **widoki** na wschód – najbardziej z prawej charakterystyczna garbata sylwetka Mogielicy, nieco w lewo od niej Łopień, a dalej Cichoń, Ostra, Paproć i najmocniej wysunięta na północ Kostrza. Obok drogi znajdują się pozostałości betonowego **bunkra** wybudowanego przez Niemców do pilnowania szosy – miejsce to było ulubionym rejonem zasadzek na niemieckie transporty. Szlak zakręca kilka razy i wyprowadza na **przełęcz Gruszowiec** (660 m n.p.m.).

Przełęcz Gruszowiec

▲ 660 m n.p.m.

03.20 h
04.10 h Bardzo głęboka przełęcz między Śnieżnicą a Ćwiliną, rozdziela dolinę potoku Gruszowiec

INWERSJA RZEŻBY W BESKIDZIE WYSPOWYM

Wyspawy charakter tego Beskidu spowodowany jest specyficzną budową geologiczną. Jak całe Beskidy, także Wyspawy tworzą skały fliszu karpackiego (piaskowce, łupki, zlepieńce i margle) – warstwy o różnej odporności, które zostały sfałdowane. Zazwyczaj wypiętrzenia fałdu (antykliny) tworzą góry, a w obniżeniach (synklinach) powstają doliny. Tutaj sytuacja była odwrotna – antykliny zostały zerodowane i utworzyły się doliny, a synkliny znalazły się wyżej i tworzą szczyty Beskidu Wyspowego – stąd właśnie te beskidzkie „wyspy”.

i Kolówka. Na samej przełęczy znajduje się kilka domów należących do wsi Gruszowiec oraz słynny bar „Pod Cyckiem” – napis oceniano dość nieumiejętnie, więc i tak dobrze widać, jak nazywa się to miejsce. Przez przełęcz przechodzi istotna droga z Mszany do Limanowej. Jest to fragment „traktu podkarpackiego” pierwotnie prowadzącego z Białej (dziś Bielska-Biała) do Stryja (dziś na Ukrainie) – więcej zob. ramka na s. 176. Przy drodze znajduje się **pomnik** upamiętniający ofiary pacyfikacji Gruszowca podczas II wojny światowej.

✚ Szlak skręca w lewo, wiedzie kilkadziesiąt metrów poboczem, przechodzi na drugą stronę szosy i rozpoczyna się strome

podejście na Ćwilin. Trasa wiedzie wąską ścieżką polami, wzdłuż niewielkich zadrzewień. Dochodzi na skraj lasu – warto tu spojrzeć jeszcze raz na zalesiony maszy Śnieżnicy i zajmujące dalszą perspektywę wzniesienia Beskidów. Teraz stromym stokiem trzeba podejść na szczyt Ćwilina. Mniej więcej w połowie podejścia szlak przecina poprzecznie biegnącą drogę, a potem, nieco już łagodniej, dochodzi do skraju lasu i wychodzi na rozległą **Polanę Michurową** – po prawej dołączają żółte znaki z Mszany – dalsza trasa wycieczki. Wcześniej jednak warto podejść jeszcze ok. 200 m na widokowy wierzchołek **Ćwilina** (1072 m n.p.m.) razem ze szlakiem żółtym.

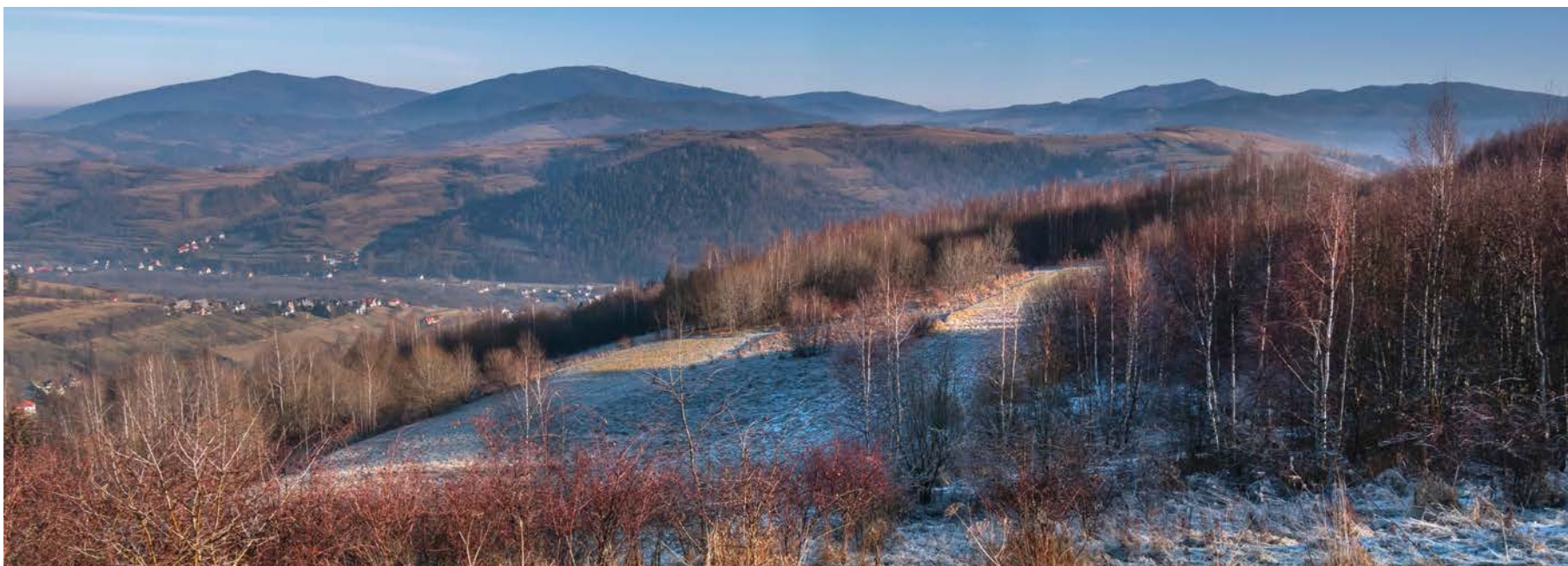
Ćwilin

▲ 1072 m n.p.m.

🕒 04.30 h Jeden z najładniejszych
03.40 h szczytów Beskidu Wyspowego.

Na szczycie Ćwilina rozciąga się wspaniała **Polana Michurowa**, na której kiedyś wypasano owce. Roztacza się stąd znakomita **panorama** Mogielicy, Jasienia i Gorców, zza których przy dobrej pogodzie wylania się zębata piła Tatr – jest to bodaj najlepszy punkt widokowy w całym Beskidzie Wyspowym i jeden z najładniejszych w całych Beskidach. Tutaj Kazimierz Sosnowski stworzył nazwę Beskid Wyspowy (zob. ramka na s. 164). Niebieski szlak schodzi ze szczytu na wschód do Jurkowa, a dalej na Mogielicę (ok. 3 godz. 30 min). Swój początek ma tu szlak żółty do

► Widok na Śnieżnicę i Ćwilin

TRAKT PODKARPACKI

W 1818 r. rozpoczęto budowę drogi biegnącej po północnej stronie Karpat z Białej (obecnie Bielska-Białej) przez Żywiec, Suchą, Mszanę, Limanową, Nowy Sącz, Gorlice, Jasło, Ustrzyki Dolne do Stryja na Ukrainie. Dla rozwiniętej przemysłowo Galicji taka porządna bita droga była bardzo istotną inwestycją. Oficjalnie trakt podkarpacki nazywał się: II Galizischen Haupt Commercial oder Karpaten Strasse. Ze względu na górski teren budowa nie była łatwa, mimo to udało się ją zakończyć po pięciu latach. Dzisiaj jest to jedna z głównych dróg, łącząca ważne beskidzkie miasta. Podróż nią, zwłaszcza na terenie Beskidu Wyspowego, jest wyjątkowo atrakcyjna z krajobrazowego punktu widzenia. Szczególnie widokowy jest odcinek wiadący przez Litacz, między Limanową a Nowym Sączem.

► Kościół w Mszanie Dolnej

Kup książkę

Mszany Dolnej. Kilkadziesiąt metrów na południe (po lewej stronie) na środku hali znajduje się **kapliczka i polowy ołtarz**.

✚ Aby udać się w dalszą drogę, należy wrócić do miejsca rozejścia ścieżek na zachód od szczytu. Trzeba być tu bardzo uważnym, aby wybrać właściwy szlak – w tym wypadku żółty – znaki malowane na wątych świerczkach są bowiem mało wyraźne. Właściwy wybór to ścieżka odchodząca nieco w lewo, przez las. Po drodze **widok** z niewielkiej poręby na Pasma Lubomira i Łysiny, Luboń, Szczebel i Śnieżnicę. Jest teraz bardziej stromo – po chwili szlak wychodzi na skraj pól, na obniżenie grzbietu między Czarnym Działem a Ćwilinem, następnie podchodzi wśród pól i lasów – łatwo zgubić szlak – po czym dochodzi na szczyt **Czarnego Działu** (673 m n.p.m.). Dalszy odcinek trasy jest bardzo **widokowy** – panorama Gorców i Beskidu Wyspowego. Droga prowadzi na zachód, mijając kolejne pola i zagajniki. Dociera pod szczyt **Wsołowej** (624 m n.p.m.). Inna nazwa góry to Grunwald, nadana na pamiątkę odbywających się tu obchodów 500. rocznicy bitwy. Na szczycie znajduje się symboliczny **krzyż i punkt triangulacyjny**. Szlak omija wierzchołek od północnego wschodu – dalszy odcinek jest mylny. Ścieżka idzie wzdłuż zalesionego wąskiego parowu, potem odbija w prawo, po czym dociera do drogi asfaltowej w dolinie Mszanki, gdzie spotyka znaki zielone (prowadzą one na Ostrą i Ogorzałą – ok. 1 godz. 30 min). Należy skręcić w kierunku centrum **Mszany Dolnej** (w prawo), przejść pod wiaduktem kolejowym i dojść do głównej ulicy. Idąc prosto, dociera się do dworca autobusowego,

skąd odjeżdżają autobusy do Krakowa, Nowego Sącza i Szczawnicy.

Mszana Dolna

▲ 750 m n.p.m.

🕒 07.00 h
00.00 h

Miasteczko położone na granicy Gorców i Beskidu Wyspowego u ujścia Mszanki do Raby. Jego historia była dość burzliwa, jednak nie zachowały się tutaj zabytki większej wagi. Uwagę zwraca jedynie neogotycki **kościół** położony na niewielkim ryneczku. Znajduje się tu węzeł szlaków: przechodzi zielony z Jasienia na Lubogoszcz i czerwony (Mały Szlak Beskidzki – zob. ramka na s. 127) z Lubonia Wielkiego na Lubogoszcz i dalej oraz zaczyna się szlak żółty na Ćwilin. Mszana jest też dobrym punktem przesiadkowym do mniejszych miejscowości Beskidu Wyspowego.

INFORMACJE PRAKTYCZNE

DOJAZD

Początek trasy w centrum Kasiny Wielkiej, na przystanku autobusowym obok kościoła. Dojechać tu można kilkoma kursami z Krakowa, a także lokalnymi autobusami z Mszany Dolnej. Linia kolejowa jest obecnie nieczynna, w sezonie letnim okazjonalnie kursuje tędy pociąg retro. Do wyjścia w góry trzeba podejść kawałek przez wieś.

NOCLEGI

Na trasie nie ma schronisk i sklepów. Na przełęczu Gruszwiec znajduje się bar „Pod Cyckiem”, gdzie można zatrzymać się na posiłek.

Poleć książkę

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

Kup książkę

GRUPA
Helion

BESKIDY

BESKID ŚLĄSKI
BESKID ŻYWIECKI
BESKID MAŁY
BESKID MAKOWSKI
BESKID WYSPOWY
GORCE
PIENINY I MAGURA SPISKA
BESKID SADECKI
BESKID NISKI
BIESZCZADY

Beskidy, choć coraz chętniej odwiedzane, dla wielu górskich turystów wciąż pozostają nieodkryte. Wbrew pozorom beskidzki krajobraz jest dużo bardziej zróżnicowany niż się wydaje. To nie tylko bukowe lasy, lecz także widokowe bieszczadzkie połoniny, pasterskie polany Gorców, strome ściany pienińskich skał czy archipelag odosobnionych szczytów Beskidu Wyspowego. Źródła Wisły na stokach Baraniej Góry, spektakularny przełom Dunajca i wypełniona pamiątkami historii Dolina Sanu – to tylko część atrakcji niespotykanych w innych polskich górach. Dzika przyroda, ale też wciąż żywa kultura pasterska, drewniane cerkwie i kościoły, uzdrowiska i klimatyczne schroniska sprawiają, że każda wycieczka w Beskidy pozostaje na długo w pamięci. Nie czekaj, rzuć wszystko i ruszaj na szlak!

40 PROPOZYCJI
WYCIECZEK

SZCZEGÓŁOWE
MAPY

PROFILE
WYSOKOŚCI

OPISY KRAJOZNAWCZE
I CIEKAWOSTKI

MIEJSCA
NA PIECZĄTKI

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
• <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
• <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
• <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny na:

ISBN 978-83-283-9284-7

9 788328 392847

cena: 69,00zł